

ПАМ'ЯТАМО МНУЛИ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - БУДУМО МАНУТИС

СВОБОДА УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Свобода", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07308. Телефон: (201) 434-0237 (201) 434-0807 з Нью-Йорку (212) 227-4125

№ 178. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-ГО ВЕРЕСНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, SEPTEMBER 23, 1975 No. 178. VOL. LXXXII.

„Я ПРОДОВЖУВАТИМУ З ВАМИ ПОХІД АЖ ДОКИ ВСІ ЛЮДИ БУДУТЬ ВІЛЬНІ” — ЗАПОВІВ КОНГРЕСМЕН КАЧ НА ВСЕНАРОДНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МАНІФЕСТАЦІ В НЬО ЙОРКУ. „ВОНИ ЗАЗНАЛИ БАГАТО ГРОМОВИЦЬ” — ІНФОРМУЄ ПРЕСА ПРО ЦЮ БАГАТОТІСЯЧНУ НЕДІЛЬНУ МАНІФЕСТАЦІЮ ПІД ЧАС ДОЩУ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ДОЩЕВУ НЕГОДУ, ПОНАД 3,000 УКРАЇНЦІВ ВЗЯЛО УЧАСТЬ У МАНІФЕСТАЦІ

Нью-Йорк (в. л.). — „Хмарни? Дощ? Не дайте себе обманути. Це в дійсності прекрасний день для американських українців, як вони йшли походом по П'ятій есенно. Парада відзначала 200-ліття 3-хмихнх Стейтів та 100-річчя першого українського поселення в ЗСА” — інформує підписом під помещеною на першій сторінці цілосторонкою фотографією з недільної великої Всенародної Української Маніфестації в Нью-Йорку найбільш поширеної місцевий щоденник „Дейлі Нюз”, давши промучу Любостровачому повідомлення багатомовний заголовок: „ВОНИ ЗАЗНАЛИ БАГАТО ГРОМОВИЦЬ”. Другий і найбільш престижний місцевий щоденник „Ді Нью-Йорк Таймс” у виданні з 22-го вересня також широко інформує про недільну Українську Маніфестацію та в інформації, надрукованої разом зі світлинами дівчат в українській народній нощі, згадує зокрема про виступ конгресмена Едварда Кача, який в промові заповів, що маршуватиме з українцями аж усі люди будуть вільні, та про виступ сенатора Джеймса Л. Річардса, який сказав: „Я не можу уявити собі іншого народу, який прийшов до цієї країни більша за свою волю, як українці” та що „в цій країні це надто багато людей скривав факт, що в СРСР переслідують нову хвилю переслідувань”. У повідомленні „Н. Й. Таймсу” також сказано про маніфестаційну програму біля Об'єднання Націй для протесту проти порушування людських прав та арештів, заступів і ув'язнень українців, зокрема жінок, у СРСР та в Україні.

ВЯЧЕСЛАВ ЧОРНОВІ РОЗКРИВАЄ ПРО СВІЙ АРЕШТ, СЛІДСТВО І СУД

Вячеслав Чорновіл

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід протиставив новий самвидавний документ з СРСР. Це текст присуду Вячеслава Чорновола з його власними коментарями. Чорновіл каже чимало нового світла на обставини не тільки свого арешту, слідства і суду, але також на атмосферу, в якій проходили масові репресії в Україні на початку 1972 року, жертвою яких впади провідні діячі руху опору в Україні. З документа видно, що свою діяльність вони вели виключно в рамках теоретично зобов'язуючих в СРСР законів та що тому органи КГБ мусили вдаватися до різних провокацій, щоб ними оправдати репресії. Однією з таких провокацій була голосна в Україні і у світі афера, що вчинили органи КГБ довкола особи Ярослава Довбоша. У повідомленні з 11 лютого 1972 року в „Радянській Україні” та в інших совєтських газетах говорилось, що заарештовані в полюванні січня 1972 року Іван Світличний, Вячеслав Чорновіл, Святослав Сверстюк та інші обвинувачуються у „ворожій діяльності до соціалістичного ладу та у зв'язку з справою Довбоша”. Тепер В. Чорновіл висловлює, що „д. зв. справа Довбоша — це велика мильна булька, видута з недозрозумілого кагебестського мила для надання кампанії арештів в Україні спеціального забарвлення”. Серед „алюмінів”, що їх приписували Чорноволу органи КГБ та суд було м. ін. те, що він зберігав і давав читати есеї І. Дзюби п. н. „Інтернаціоналізм чи русифікація”, що його, як відомо, Дзюба написав на замовлення представника ЦК КПУК України; що Чорновіл виготовив відповідь на пашквіль якогось В. Стегучука, спрямований проти Дзюби; що ініціював утворення комітету для об'єднання ув'язнених Ніни Строкатої; що брав участь в редактуванні самвидава його „Українського вісника”, чого, зрештою, ні йому, ні жадному іншому підсудному, не докзали; що зберігав вірші Ігоря Калинця, Ірини Калинець, Ірини Сенки, Михайла Осадчого і інших, та взагалі, що він займався „ширеним наклепів на радянську владу”.

ПІД ЧАС ЗУСТРІЧІ ЕКЗЕКУТИВИ КУК З ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ ТРУДО

Зустріч відбулася, як про це вже інформовано, 12 вересня 1975, при участі міністра національної оборони Джеймса Річардсона, спеціального асистента прем'єр-міністра Рона Роберта і лідера Ліберальної партії Манітоби Чарса Гюбанда. Від Комітету України в Канаді брали участь всі члени Екзекутиви Президії КУК під проводом президента д-ра С. Радчука, wraz з екзекутивним директором д-ром С. Яр-Кальбою і екзекутивною секретаркою А. Вах. Спеціальні повідомлення про зустріч появились у „Винігер Фрі Прес”, „Винігер Трібюн” і Торонто Стар а СБІСі пере- давала вістку на всіх телевізійних станціях Канади. Д-р С. Яр-Кальба крім того мав двіше інтерв'ю у французькій мові на французькій телевізійній програмі СБІСі.

Д-р Гвозда кандидат на міського судю в Каміллосі

Каміллос, Н.Й. — Д-р Іван Гвозда, професор права і політичних наук в Каюга Коледжі в Каміллосі, кандидатом Демократичної партії на судю цього міста в північно-західній частині стейту Нью-Йорк. Опонентом д-ра Гвозди у виборках 4-го листопада буде теперішній суддя Екстон Ван Алстін.

Проф. д-р Іван Гвозда

Голова місцевого комітету Демократичної партії Гас Абрамаджі висловив велике задоволення із кандидатури д-ра Гвозди, зазначаючи, згідно з повідомленням в місцевій газеті „Адвокейт” в числі з 16 вересня, що „Наш кандидат є особливо активний в громаді” і докзав, що він зміг співпрацювати з усіма людьми. Заступник голови цього комітету, д-р Т. Адораніс, вказав на особливі кваліфікації д-ра Гвозди, як знавця права, „Демократична партія завдячує свої численні перемоги у виборках власній підборці кваліфікованих кандидатів. Ми керувались цим принципом в номінації д-ра Гвозди”, — сказав д-р Адораніс, згідно з газетою. Минулого місяця, д-р І. Гвозда, відомий лемківський активіст, був назначений на члена ради директорів „Інституту Вєх Націй”, установи, яка дає стипендії докторантам, що студіюють міжнародні відносини. Раніше проф. Гвозда був найменованим на керівника комітету для розвитку академічних програм при ньюйоркському інституті для завансованих студій. Д-р Гвозда є активний в різних українських організаціях міста Сиракуз. Він, його дружина Валя і діти, Ліда, 14, та Інась, 12, є членами 25-го Відділу УНСоюзу.

КУК протестує проти допущення до Канади совєтських психіатрів

Винігер (КУК) — 16 вересня ц.р. Центральна КУК вислала телеграму до прем'єр-міністра П.Е. Трудо з вимогою відкликати віз на в'їзд до Канади Александра Качаєва та інших совєтських психіатрів, членів Сербського Психіатричного Інституту в Москві, який сповняє службу державної агенції для ізолювання дисидентів проти совєтського режиму, відбираючи їм в цей спосіб можливість виступити перед сувереном в своїй власній обороні. Кошти цієї телеграми вислали до міністра імміграції Роберта Андруса, міністра закордонних справ Аллана МекЕнея, міністра публічного здоров'я Марка Ллоюнда та до Канадської Асоціації Психіатрів, яка відбуває свою конвенцію в Бенфі 24 - 25 вересня ц.р. та в якій передбачено участь совєтських психіатрів.

ПОРТУГАЛІЯ МАЄ НОВИЙ УРЯД, НА ПРЕМ'ЄРА БУВ БОМБОВИЙ ЗАМАХ

Лісбона, Португалія. — В суботу ранком, 20-го вересня ц.р. президент Португалії Франсіско де Кошта Гомез, виступаючи по телевізії, проголосив новий уряд під керівництвом прем'єра адмірала Жозе Пінгейро де Азеvedо, до якого входять 10 цивільних політичних діячів і 5 військовиків. Цього ж самого дня відбулись урочистості записання нового уряду, в якому однак не брали участі комуністи, які не задоволені перебігом переговорів і призначенням для них тільки одного міністерського місця. Соціалістична партія, яка в останніх крайових виборках одержала 38 відсотків усіх голосів, одержала 4 міністерські місця. Народноремоністична 3 місця і Комуністична 1 місце. Решта 7 місць одержали дрібні політичні партії і військовики. Лідер Соціалістичної партії Маріо Сорез, хоч не ввійшов до кабінету, висловив своє задоволення, що Португалія нарешті закінчила процес формування нового уряду і тепер зможе сконцентрувати свою увагу на інші ділянки, головню економіку, які були занедбані в часі невідлнності кабінету і неспокоїв в країні. Також прем'єр Азеvedо заповів широкі господарські реформи, які мали б на завдання поліпшити загальну господарську ситуацію в Португалії. Він надіється, що в цьому допоможуть Португалії країни Заходу з якими Португалія одержує приятельські відносини.

Невдоволені з нового уряду тільки комуністи і їхні прихильники. В неділю, 21 вересня, був виконаний бомбовий замах на прем'єра Азеvedо в його палаті. О год. 3:10 рано підкладена бомба розірвала передній вхід до палати прем'єра, у якій вилетіли всі шибки у вікнах, але від вибуху ніхто фізично не потерпів. Радіо в Лісбоні прислує замах правям екстремістам, але є також спекуляції, що бомбу могли підкласти комуністи, або їхні „союзники”, які закидають Азеvedо, що він піддержує травих і намагається привернути „капіталістичний лад в Португалії”.

„А картошки нема...” — пишуть з України

Один із читачів „Свободи”, одержав з України, з Кіровоградщини, листа, в якому м. і. написано. „Добрий день, Брате!... погода в нас цього року жахлива, велика жара до цього часу, а 7 серпня знову був град, і що було заллалось від попереднього граду, то цей добив. Дороговити на наймовірна. В магазинах дають лише 1 кілограм на руки, мука — 3 кілограми, то правда довелось декілька днів ходити по магазинах, щоб заготовити потрібну кількість продуктів на зиму, а картошки нема, привозять і то дуже дорога. Хмляк (кузинка) купила два мішки картоплі, заплатила 95 рублів, на що я і на половину не можу розраховувати. Капусти нема. Помидори трохи були, але величезні отердіні за шми...”

Заповідають український фестиваль в Лос Анджелесі

Глендейл, (О.Г.). — Український Культурний Осередок, при активній участі всіх українських церковних і світських організацій, інтенсивно приготується до Українського Фестивалю з нагоди 200-річчя проголошення Американської Незалежності. Фестиваль відбудеться в неділю 5-го жовтня, на великій Мейпл Лф Парк площі в Ля Пуенте, під керівництвом: „Юкрейніа Спирит тф 76”. У багатій і різноманітній програмі залучено: Народні танки, в яких виступить перший раз молодеча група УКО. — під керівництвом проф. Віанцета Іванчука; мистецька виставка під зарядом Союзу Українок; спортивні змагання дружин Сан Дієго, Лос Анджелесу і Сан Франсіско. На відкритті і мистецькій програмі будуть присутні представники міста Лос Анджелесу, члени Комітету для святкування 200-річчя Американської Незалежності. Видамо професійно оформлений в англійській мові на 100 сторінок друку „Бюлетень-Довідник” про вклад і надбання українського поселення в ріст і розвиток Америки.

Клівлендська Округа УНС відбула організаційні наради

Парма, Огайо. — В п'ятницю, 19 вересня, тут в залі Кафетерії УКЦеркви св. Йосафата відбулися організаційні наради УНСоюзу, які провірили дотеперішні здобутки та сходили, щоб всі Відділи включилися в організаційну працю і до кінця року виконали квоту Округи, яка вносить 310 членів. Наради відкрив і ними проводив голова Округи інж. Іван Фур, секретарював інж. Роман Возняк. Відкриваючи наради, інж. Фур привітав прийнятих, між ними голов, предсідника УНС Йосифа Лисогора, головних радних проф. Тараса Шмагалу та д-ра Богдана Футей, колишню довголітню заступницю головного предсідника Геневефу Жереб'як і голову Братських Конгресів стейту Огайо пані Марію Бобечко. Головний предсідник говорив про загальні справи УНСоюзу: фінансові, організаційні і дав вітальні інформациї про нову Будівлю. Промовляв також головні радні проф. Шмагала і д-р Футей.

Дубчек перебуває у „в'язниці без стін”

(ст.). — Два голландські журналісти, яких чеська влада „видворила” з Чехословаччини, заявили, що Словаччини, заявили, що сказав, додаючи: „Я можу вєсоди ходити... нічого мені не бракує, може бачити, що живу”. Коротку розмову закінчив словами: „Ви мусите відійти. Я наражуюся на велике ризико. — Я вас ніколи не бачив”. Відповіді: „Я не є вільна людина, ви знаєте це. Живу у в'язниці без стін”. Потім швидко „спростував” те, що сказав, додаючи: „Я можу вєсоди ходити... нічого мені не бракує, може бачити, що живу”. Коротку розмову закінчив словами: „Ви мусите відійти. Я наражуюся на велике ризико. — Я вас ніколи не бачив”. Журналісти, після того, як встановили де є Дубчек, яка хата, стережена трьома жовнірами з легкими скорострільними, ждали надворі біля міністерства лісництва, де він працює. Як Дубчек наблизився, спитали, чи є ще його переслідують. Дубчек

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

В членській кампанії УНСоюзу 1975-го року, метою якої є забезпечення 5,000 членів на суму 12,000,000 доларів, наслідом до Головної Канцелярії впродовж грюх тижнів вересня 103 апликації нових членів. По дні і більше апликацій надіслали наступні організатори, координатори делегати та секретарі Відділів: Роман Татарський (В. 94) — 6 апликацій нових членів, Іван Петрунцьо (В. 78) — 4, Андрій Іванюк (В. 106) — 4, Карло Кобіто (В. 121) — 4, Іван Чопко (В. 271) — 4, Дарія Маніло (В. 474) — 4, Марія Кульчицька (В. 8) — 3, Володимир Реф (В. 120) — 3, Василь Стефанюк (В. 169) — 3, проф. Микола Мартинюк (В. 406) — 3, Іван Князівський (В. 430) — 3, інж. Роман Горнич (В. 460) — 3, та по дві апликації — Андрій Цєбак (В. 100), Едвін Влдіай (В. 220), Петро Лішак (В. 230), Михайло Кігічак (В. 240), Петро Федік (В. 292), Марія І. Гнатик (В. 304), Михайло Малинівський (В. 437), Данило Пащ (В. 458) і Микола Шпурко (В. 461). В членській кампанії 1975-го року прислано 1,933 нових членів до 20-го вересня ц.р.

